

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Mredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čerkovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za pol leta 90 D, za četrt leta 45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO VIII.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, dne 17. septembra 1925.

Telefon št. 552.

STEV. 109.

Čevljarska industrija in nova carinska tarifa.

Znana činjenica je, da domače tvornice čevljev proizvajajo v zadostni meri surovine za izdelovanje kovanin in šivanih čevljev. Povojna doba je izpodrinila skoraj docela štrapačni čevlji v korist galanterijskemu, vsled česar je nastalo veliko zanimanje za fantazijske izdelke v vseh mogočih oblikah in izdelavah. Surovine za te luksuzne čevlje se v državi sploh ne proizvajajo, marveč se jih mora uvažati iz inozemstva. S tem nikakor ni rečeno, da predstavljajo te surovine luksuz, ker se nahaja med njimi mnogo vrst poceni blaga za izdelavo fantazijskih čevljev, ki mora biti nabavljeno iz inozemstva in se mora zanj plačati visoko carino. Večji del je to z varstvenimi znamki zaščiteno blago, čegar izdelava v naši državi še ni mogoča radi neznanja procesa izdelave.

Po novi carinski tarifi so znatno povišane skoraj vse surovine, ki so potrebne za čevljarsko stroko.

Fantazijski čevlji domačega izdelka je namreč z visoko carino uvoženih surovin tako obremenjen, da tuji izdelki z lahkoto konkurirajo domačim, z ozirom na to, da se v tujih državah proizvajajo surovine, katere moramo pri nas uvoziti in cariniti, dočim si one prihranijo to carino. Iz tega sledi, da je konkurenca naše države napram inozemstvu tem težja, čim večja je uvozna carina na surovine, katere mora domača industrija uvažati iz inozemstva.

Še težavnejši je položaj v primeru izvoza domačih čevljarskih izdelkov na svetovno tržišče. Javno je, da se strapačni čevlji redkokdaj ali sploh ne izvažajo, ker jih vsaka država sama izdeluje. Za eksport na svetovno tržišče prihajajo tedaj v poštev le luksuzni in fantazijski čevlji dovršene kakovosti. Samo ob sebi je umevno, da konkurirajo na svetovnem tržišču v največji meri one države, ki proizvajajo vse v to stroko spadajoče potrebščine, tudi najfiniješe kakovosti. Jugoslavija žal še ni v tem položaju. Ravno za izdelavo luksuznih predmetov se surovine pri nas ne izdelujejo, vsled česar se morajo uvažati iz inozemstva ter ne obremenjuje izvoženi domači čevlji samo jugoslovenska uvozna carina na surovine, temveč tudi vsa carina one države, kamor eksportiramo. Razumljivo je, da igrajo vsled ostrega konkurenčnega boja na svetovnem tržišču že najmanjše razlike v ceni veliko vlogo in da dežela, ki svojih izdelkov ne more ceno ponujati, propade v konkurenčnem boju in ne more dobiti nikakih naročil. Francoska, ameriška, angleška in nemška industrija za fino usnje in druge take surovine za industrijo čevljev obstoja že desetletja, zgrajena je na tradicijah in izkušnjah, kot tudi na zelo obsežni in intenzivno kultiviranih delavnicah, ter bi bila utopija trditi, da bi se dovršenost teh proizvodov v tuzemstvu naenkrat mogla doseči. Ravno od kakovosti uporabljenih surovin pa je odvisna končna lepota in trpežnost končnega izdelka, ki šele na tej podlagi uspeva na svetovnem tržišču. Nadalje je treba upoštevati pri domačih razmerah med nepopolnimi okoliščinami, ki občutno motijo prodajo domačega izdelka v primeru z uvoženim izdelkom, še porast dinarja.

V sledečem podajamo kalkulacijo uvoznika v tuzemstvu, ki kupuje čevlje izključno v inozemstvu: n. pr.

Lakasti polčevlji je stal na Dunaju predno je stopila v veljavo nova car. tarifa 200.000 aK; preračunano po tečaju 2. januarja 1925, Zagreb, a 9.20 = 184 Din, k temu prejšnja uvozna carina 19.50 Din; skupaj 203.50 Din;

detto, glasom tečaja od 31. julija a 7.77 = 155.40 Din; k temu sedanja uvozna carina 50.40 Din; skupaj 205.80 Din;

isti predmet, preračunan na Dunaju predno je stopila v veljavo nova carinska tarifa 3.30 šilingov, po tečaju do 2. januarja 1925 a 64.95 Din = 214.33 Din, k temu prejšnja uvozna carina 19.50 Din; skupaj 233.83 Din;

detto po tečaju 31. julija 1925 a 55.57 dinarjev = 183.38 dinarjev, nova uvozna carina 50.40 Din; skupaj 233.78 Din.

Iz tega je razvidno, da je kljub tečajnemu porastu dinarja med januarjem in julijem 1925 nova carinska tarifa podražila inozemski galanterijski čevlji eninpolkrat od preje, t. j. od Din 19.50 na Din 50.40 za par ter je z ozirom na omenjeni porast dinarja povišanje carinske tarife postalo iluzorično. Pri tem je treba upoštevati, da je carinski agio znižan od 1100 na 1000%. Položaj je prejkoslej isti, če ne slabši, ker se dinar še vedno dviga. Izgleda torej, kot da bi za industrijo čevljev ne bila stopila v veljavo nova carinska tarifa. Dosedanje težkoče industrije čevljev v državi so poslabšane in sicer predvsem radi nepopolnega izkoriščanja kapacitet, s tem povzročena prekomerna režija, nadalje povišanje lastnih cen, nemožnost dovoljne razpečave blaga v državi, prepolnitev slednje s tujimi izdelki in slednjič propadanje domače industrije.

Medtem, ko se lahko prepričamo pri drugih državah, kot n. pr. na Poljskem opazamo znatno intenzivnejšo politiko. V omenjeni državi je bila carina povišana za par od dolarjev 1.— do dolarjev 4.—, to je Din 50.— na Din 200.—, kar direktno onemogoča uvoz tujih izdelkov. To visoko carinsko varstvo domačih izdelkov na Poljskem, ki ima razmeroma slabo razvito industrijo čevljev, je deželi dobrodošlo; nasprotno pa v Jugoslaviji, kjer je znatno razvita ter intenzivno napreduje čevljarska industrija, celo pri sedanji carinski tarifi o kakem carinskem varstvu, kot zgoraj omenjeno, sploh ne more biti govora. Posebno prizadeta je nova panoga domače industrije damskih galanterijskih čevljev, ki je izključno le navezana na uvoz surovin in inozemstva.

Pri izdelovanju damskih polčevljev z inozemskim materialom bi se moralo na podlagi prejšnje carinske tarife, n. pr. pri izdelovanju iz ševro usnja za uvozno carino kalkulirati Din 7.45, pri lakastem usnju pa Din 7.25, po novi carinski tarifi pa je povišana carina za vsak par iz ševro usnja na 11.60, pri lakčevlju pa na Din 13.80. Razven teh visokih in še povišanih carinskih bremen na galanterijske čevlje se ima domača industrija boriti z nepremagljivimi predsodki damskega sveta, pri katerem prevladuje mnenje, da ima inozemski čevlji večji »šik«. K temu je dodati, da so ravno v tej panogi doprinesli dotični tovarnarji neprecenljive žrtve z nastavitvijo prvovrstnih, kvalificiranih strokovnih delavcev v tuzemstvu.

Neutemeljena je trditev, da bi pod enakimi pogoji in na enakih kopitih,

kot jih vporablja inozemstvo, izdelan domači čevlji bil manj dopadljiv in manj šik, kot v inozemstvu izdelan čevlji. Ker pa ta predsodek vendarle obstoja, mora konkurirati domači izdelek z nizkimi cenami in boljšim blagom, a čemur pridemo zopet na stari tema varstvene carine, ki se glasi: Nizka uvozna carina na surovine in najvišja prohibitivna carina na izgovljevno blago.

Nova železniška tarifa.

S 1. oktobrom se ima izvesti na celnem omrežju državnih železnic naše kraljevine dalekosežna železniško-tarifna reforma. V tej reformi je za naše gospodarstvo največja pridobitev, da se uvaja za celo omrežje državnih železnic skupni daljinar, po katerem se bode računala prevoznina na podlagi celokupne razdalje oddajne in prejemne postaje z enim tarifnim stavkom, tako da se ukinja dosedanje lomljeno računanje tarif pri prehodu s prog državnih železnic na proge bivše južne železnice. Že to dejstvo samo pomenja za gospodarske kroge v Sloveniji znatno olajšanje prometa i v ožjem območju ljubljanske direkcije, posebno pa v prometu z ostalimi pokrajinami.

Prejšnje lomljeno računanje tarif pa se ukinja z reformo tudi za promet med glavnimi progami državnih železnic in večino vicinalnih železnic ter se ima po dobljenih informacijah računati tarifa na podlagi skupne razdalje oddajne in prejemne postaje z enotnim tarifnim stavkom le s to izpremembo, da se bo za pretek pošiljatev po lokalni železnici doplačevala surtaksa ca 10 do 20% tarife na lokalki v prilog lokalne železnice. V celotnem pa ima biti po novem načinu računanje tarif znatno nižje, kakor pa je prevoznina po sedanjem sistemu.

Tarifna reforma predvideva nadalje tudi izjednačenje blagovnih klasifikacij za celo omrežje državnih železnic, ki se bo izvedlo po naših informacijah le z nekaterimi izpremembami napram sedanji blagovni razvrstitvi, da se približamo mirodobnemu sistemu blagovne klasifikacije.

Končno predvideva reforma tudi spremembo sedanjega barema obstoječih blagovnih razredov, kar je postalo z ozirom na interese gospodarstva, rentabilnosti prog, porasta dinarja in konkurenčnost sosednjih železniških tarif nujno potrebno in so gospodarski krogi ministrstvu opetovano predlagali. Pričakuje se, da se bo posebna tarifa za kosovne pošiljatev znižala ter se na ta način olajšalo domači trgovini in industriji konkurenca na oddaljenih domačih tržiščih.

Pripomniti moramo, da je bila ta tarifna reforma izvršena brez sodelovanja tarifnega odbora, v katerem ima tudi naša Zbornica za trgovino, obrt in industrijo svojega delegata. Zbornica je sicer, kakor nam je znano, pri opetovanih prilikah na poziv ministrstva, kakor tudi iz lastne inicijative ter na prošnjo interesiranih strank stavila ministrstvu konkretne predloge glede ureditve raznih tarifnih vprašanj, vendar nam ni znano, ali in v koliko so bili ti predlogi v predstojeci reformi vpoštevani.

Ker so pri zaključni redakciji tarif sodelovali kot eksperti samo železničarji, je opravičena bojazen, da bo marsikatera določba enostranska in ne bo v skladu z interesi našega gospodarstva.

Zdi se, da si je minister saobračaja sam v svesti nepopolnosti nove tarife, ker je v enem izmed zadnjih službenih komuniquejev izjavil, da bo imela ta tarifna reforma le prehodni značaj in da bo služila le kot nekak načrt in baza za izdelavo definitivne tarife, ki naj bi s prihodnjim letom stopila v veljavo. V to svrhu namerava sklicati na jesen zasedanje tarifnega odbora, da izdela definitivni predlog tarife.

Da bi mogla naša Zbornica do te dobe pravočasno zbrati in predelati vse gradivo ter pripraviti v interesu naše industrije, trgovine in obrti primerne konkretne predloge, je naslovila na svoje interesente okrožnico s prošnjo, da ji takoj, po objavi blagovne klasifikacije in lokalne tarife sporočijo svoje stališče glede reform, ki jih uvaja nova tarifa. Posebno prosi Zbornica, da zainteresenti podrobno poročajo v koliko so se olajšali, odnosno izpremenili obratni in konkurenčni pogoji posameznih podjetij, odnosno kakšne želje in predloge imajo posamezniki glede izpopolnitve tarife v pogledu predmetov in prometnih zvez, ki pridejo za posamezni obrat v poštev.

Trgovska pogodba s češkoslovaško.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani nabira gradivo za trgovsko pogodbo s Češkoslovaško republiko, s katero se imajo pričeti pogajanja v najkrajšem času.

V dosedanjem prometu s Češkoslovaško je bila naša trgovinski bilanca zelo pasivna, ker je bila vrednost uvoženih industrijskih izdelkov mnogo večja, kakor pa vrednost naših izvoznih predmetov, ki nam jih je bilo mogoče plasirati v Češkoslovaški, kjer so obstojale poleg raznih uvoznih formalitet še občutno visoke uvozne carine.

Z našo novo uvozno tarifo pa se je na drugi strani na večino predmetov, ki prihajajo za izvoz iz Češkoslovaške v našo državo v poštev, carina znatno povišala ter je zato naloga bodočih pogajanj dvojna in sicer:

1. Da se izdejstvuje znižanje carin za naš uvoz v Češkoslovaško;
2. Da se v kompenzacijo da pri predmetih, kjer je carina sedaj previsoka, popuste na uvozni carini za uvoz v našo državo, v kolikor to dopuščajo interesi domače produkcije.

V tem oziru je treba najti pravo mejo, da se ne oškoduje preveč interesov obstoječih domačih podjetij in da se nam ne vzame možnosti nadaljnega razvoja in snovanja novih podjetij.

V to svrhu je naslovila naša Zbornica na interesente okrožnico s prošnjo, da ji sporočijo svoje predloge glede trgovske pogodbe s Češkoslovaško s sledečimi podrobnimi podatki:

1. Kateri predmeti pridejo za posamezna podjetja v prometu s Češkoslovaško v poštev;
2. koliko odstotkov od vrednosti blaga znaša sedanja uvozna carina na te predmete?
3. kakšna je razlika v kvaliteti in cenah med domačim produktom in češkim in kakšne so konkurenčne razmere?
4. do katere meje bi se moglo odnosno smelo pri uvozni tarifi popuščati?
5. ostali predlogi za trgovsko pogodbo s Češkoslovaško republiko.

Zbornica prosi, da se smatra zadeva za nujno ter da ji interesi na gornja vprašanja v lastnem interesu čimprej odgovorijo, da bi mogla pravočasno dostaviti predloge ministrstvu odnosno naši delegaciji.

Generalni ravnatelj C. Noot, Jesenice:

Avstrijski problemi in naši interesi.

»Neue Freie Presse« z dne 7. septembra t. l. je objavila članek izpod peresa gospoda Rudolfa Brichte, prvega tajnika dunajskega trgovskega gremija, v katerem se nahaja med ostalim sledeči odstavek:

»Mnenje (ki sta ga podala kot izvedenca Zveze narodov g. dr. Rist in Mr. Layton) nam predločuje zopet prav nazorno ona stremjenja, ki so bila na delu v sosednjih državah, da bi ločila industrijsko ozemlje od njegovega prirodnega tržišča, v korist novoustanovljenih, v gospodarskih prilikah nikakor ne osnovanih in življenja nezmožnih nacionalnih industrij. Tudi Madžarska, Poljska in Jugoslavija pričenjajo že trpeti pod učinki te politike zatvarjanja mej.«

Isti list poroča tudi iz Zeneve o vprašanju upostavitve avstrijskega gospodarstva, pri čemer prihaja v razpravo načrt preferenčnih ali prednostnih carin.

V bivši Avstro-Ogrski so se nahajale največje industrije na ozemlju sedanje Češkoslovaške, vendar pa je verjetno, da ima sedanja Avstrija za zmanjšano potrebo preveč industrije. Ali ne sme se prezreti, da se nahaja tudi na ozemlju sedanje Madžarske in tudi na ozemlju naše kraljevine velika, stara in dobro fundirana industrijska podjetja, ki se morajo istakati boriti za svojo eksistenco. Industrijska podjetja, osnovana v dobi po vojni, pač ne prihajajo tako zelo v poštev; kakor v drugih državah, tako so vzrasla taka podjetja tudi v Avstriji iz tal in so zopet izginila. Zato je pristransko, neosnovano in nepravilno tako poročanje, ki govori o novoustanovljenih, življenja nezmožnih nacionalnih industrijah, ki da so ločile (avstrijsko) industrijsko ozemlje od prirodnega njegovega tržišča. Pravico do življenja imajo vendar istakto kakor avstrijska tudi ona velika industrijska podjetja, ki obstoje že desetletja na ozemljih držav avstrijskega sosedstva, in prav čudno je, da se v zgoraj navedenem poročilu ne imenuje tudi Češkoslovaška. Industrijam te države je uspelo, da so se zavarovale z visokimi zaščitnimi carinami, in razen tega so sklenile z Avstrijo kartelno pogodbo, ki je za njihovo železno industrijo prav posebno ugodna. Češkoslovaška s svojo veliko potrošnjo najrazličnejših industrijskih proizvodov očitno iz tega razloga za Avstrijo ne prihaja v poštev in tako naj bi naši kraljevini pripadla vloga, da bi morala prevzemati avstrijsko odvisno proizvodnjo, čeprav na škodo svoje lastne industrije. Ali, ako se označuje Avstrija kot industrijsko ozemlje, smejo razni predeli naše države isto pravico tudi zase zahtevati. Toda Avstriji bi hoteli, da se naša industrija prepusti svoji usodi, zato, da bi njihova industrija mogla živeti. Proti takim nameram mora zavzeti naša vlada prav energično svoje stališče. Kakor se je Češkoslovaška zavzela za svojo industrijo, da si jo je ohranila in ojačila, tako bi morala tudi naša država skrbeti za to, da se omogoči ugoden razvoj naše stare, dobro fundirane domače industrije. Kar zahtevajo v Avstriji, bi značilo propast naše industrije, da bi njihova mogla prospevati. To bi pomenilo, da bi pri nas mnogo tisoč eksistenc propadlo, da bi se naša država popolnoma izročila inozemstvu in da bi pri nas, ako pride kedaj do one evropske gospodarske skupnosti, katero si žele, vobče ne bilo več nikake domače industrije, ki bi mogla uravnati cene. Le iz delujočih, dobro fundiranih industrij se morejo uspešno ustvarjati nove industrijske grane, in prirodne prednosti, ki jih ima naša država v svojem bogatstvu na razno-

vrstnih surovinah, se ne smejo žrtvovati v njeno škodo v korist katerekoli druge državi. Že trgovinska pogodba, ki je pred kratkim bila sklenjena z Avstrijo, je prizadela naši industriji težke rane, ki bodo starim podjetjem odvzele življensko sposobnost, ako ostane pri tej smeri gospodarske politike; pristanek na prednostne carine, ki jih predlagajo Avstriji, bi pa zadel še razne druge industrijske panoge in razen tega bi vzbudil nasprotstvo drugih, v primeri z Avstrijo mnogo močnejših industrijskih držav. Naša vlada mora zavzeti napram nadaljnjim avstrijskim željam na tem polju odločno odklonilno stališče. Vsakdo je sam sebi najbližji! Nedopustno bi bilo, da bi mi sami podpirali politiko, ki bi hotela na naše stroške vzdržati pri življenju tujo industrijo, ki je za današnje prilike prevelika.

Komercijelni tečaj na Trgovski akademiji v Ljubljani.

Današnji čas zahteva, da je vsak trgovec in vsak uslužbenec pri trgovskih ali industrijskih podjetjih dobro verziran v svoji stroki, če hoče trdno stati na svojem mestu, posebno pa, če hoče še napredovati. V to svrhu si želi marsikdo še nadaljnje strokovne izobrazbe, izpopolnjevanja znanja. Za to služijo komercijelni tečaji na Trgovski akademiji v Ljubljani. Ako se priklasi primerno število interesentov, se otvorijo s 1. oktobrom zopet večerni tečaji, kakor so se vršili že skozi 3 leta. Tečaji trajajo do konca marca; pripuša se vsak, ki se hoče v trgovskih vedah dalje izobraziti. Dnevno od 18. do 20. ure se poučujejo sledeči predmeti: knjigovodstvo, dopisje, menično pravo, nemška stenografija; namerava se upeljati tudi pouk v italijanskem in nemškem jeziku s posebnim ozirom na korespondenco. Predavajo gospodje profesorji Trgovske akademije. Izpričevala se ne izstavljajo, pač pa dobijo slušatelji potrdila o obisku predavanja.

Vpisnina znaša 20 Din, ukovina za vsako tedensko uro mesečno 20 Din. Pri vpisovanju se mora položiti 200 dinarjev, ki se zaračunajo. Vpisovanje se vrši v petek, dne 25. septembra ob 18. uri na dvorazredni trgovski šoli v Ljubljani, Kongresni trg št. 2, I. nadstropje.

Iz carinske prakse.

Odločbe Državnega sveta. — Piše Just Piščanec.

(Nadaljevanje.)

XXIII. ODLOČBA DRŽ. SVETA Z DNE 4. NOV. 1924, ŠTEV. 32.980.

Dne 12. decembra 1923 sem pri carinarnici v Ljubljani prijavil en zabojo netto 397 kg kot »železna blagajna, fino barvana, v teži preko 50 kg, poniklana, t. p. 566/1, a 40 Din in 50% dodatka za 100 kg«. Carinarnica je naimenovanje vzela za pravilno in odmerila odpadajočo carino in dodatek. Ker sem pa to blago očitno prijavil v svojo škodo, sem napravil, predno je predmet izšel izpod uradnega nadzorstva, fotografični posnetek, ki ga je carinarnica overila. Nato sem napravil prošnjo za povračilo preplačane carine. Prošnjo sem argumentiral tako-le:

Ni res, da je predležena železna blagajna poniklana, marveč poniklani so na njej samo ročica in zaklopca pločice, katere tvorijo obenem pravo ključavnico pri predmetni blagajni. Te pločice so očitno namenjene in potrebne za pravilno funkcioniranje, uporabo in zaščito same ključavnice, nikakor pa ne za njen okras. Po komentaru k carinski tarifi in razpisu C br. 312 od 25. novembra 1922 se plača pri uvozu še 50% dodatek k carini samo tedaj, ako so ne samo ročice in zaklopce, marveč tudi drugi deli in mesta poniklani. Po pripombi 5 pri t. p. 579 ne vpliva na ocarinitev zveza z neznatno količino drugih ko-

vin in materialov, ako so ti postranski in manj važni sestavni deli. Pločice, ročica in zaklopca na naši blagajni tehtajo skupaj največ pol kilograma ter so povsem postranske važnosti na blagajni, katera tehta 397 kg! Carinarnica je doslej enake blagajne vedno ocarinjevala po t. p. 566 brez dodatka ter me je s svojim novim naziranjem uprav presenetila. — Ministrstvo je mojo prošnjo odklonilo z rešenjem C br. 26.509 od 12. junija 1924, razlogujoč, »da je potraživanje neosnovano iz razloga, što ne pripozna uz molbu overenu fotografiju unutrašnjeg dela kase, da bi se utvrdilo, da li u tom delu ima poniklovanih delova, a odnosnom deklaracijom prijavljena je kasa poniklovana, što znači, da je imalo i drugih poniklovanih delova osim ručice i poklopaca« (1).

Videč, da je tako motiviranje odklonitve nasprotujoče zakonu in praksi ter da temelji na nekakem dvomu, sumu in nezaupanju v carinarnico in deklarantovo postopanje, sem predložil tožbo na Državni Svet ter v njej navajal:

I. Postopanje carinarnice kakor tudi ono Generalne direkcije carin se mi vidita zgrešena in površna iz razloga, ker se v tem primeru ni pojasnil tarifarni spor o predmetu potom Carinskega biroja in Carinskega sveta. Tarifarni vprašanje je torej ostalo neobjasnjeno in sporno ter se z ničemer niso opovrgle moje trditve v prošnji, akotudi je bila to ministrova dolžnost.

II. Trditve v ministrovem rešenju, da so namreč z dotično deklaracijo bile prijavljene poniklane blagajne, kar znači, da so bili poniklani tudi drugi deli razen ročice in poklopcev, je že ovržena s carinarničnim izvidom, ker je carinarnica na vzorcu (posnetku) potrdila, da so poniklane samo ročice in poklopce in ne drugi niti zunanji niti notranji deli, kakaj o v takem primeru tarifacija ne bila sporna.

III. Trditve v ministrovem rešenju, da so v dotični deklaraciji prijavljene poniklane kase, je brezpredmetna in v protislovju s čl. 37 car. zak. ter razpisom C br. 23.344 od 1. novembra 1918, po katerih se deklaracija mora napisati po tarifi in predpisih, ker se drugače mora zavrniti ali pa se deklarant kaznuje po čl. 166 car. zak. Ni bilo pa spora o sestavljanju deklaracije, marveč sporna sta samo uvrstitve v tarifo in taksiranje, katera sta v tem primeru ostala brez objasnitve.

IV. Mojih dokazov v prošnji ni demantirala niti razveljavila carinarnica niti Generalna direkcija carin. Carinarnica je sama potrdila, da so na blagajni poniklane samo ročice in zaklopce; ni torej povoda, da se o tem izvidu sumi, češ, da so poniklani tudi drugi deli.

V. Čl. 51 car. zak. predvideva, da se vpošljejo slike, ako so predmeti preobširni ali dragoceni, kar se v našem slučaju udejejuje.

VI. Prilagam tudi sliko notranjosti predmetne kase, iz katere je razvideti, da notranji deli niso poniklani.

Državni Svet je o predmetu z odločbo št. 32.980 od 4. novembra 1924 izdal naslednjo razsodbo:

»D. S. je proučivši kako tužbu, rešenje i ostala akta tako i odgovor Ministrov na tužbu, poslal pismom od 7. oktobra 1924. g. C br. 45.040 našao: da je rešenje Ministrovo protivno zakonu sa ovih razloga:

U primetku 12 od tar. br. 566 predvidjeno je, da će se dodatak od 50% naplaćivati samo za kase sa pozlaćenim i posrebljenim delovima.

U ovom slučaju kase nisu ni sa pozlaćenim ni sa posrebljenim delovima a naimenovanje u deklaraciji primljeno je kao ispravno, pa se ni ovaj dodatak od 50% na odnosnu robu nije mogao naplatiti.

Istina je, da je raspisom br. 312 od 25. nov. 1922. g. ova primetba proširena i na kase sa poniklovanim delovima, ali ovaj raspis u koliko bi se i na ovaj slučaj imao primeniti, u protivnosti je sa zakonom.

Prema svemu izloženom potraživa-

nje tužiočevo je na zakonu osnovano. Sa izložene i čl. 34 zak. o D. S. i M. S. Državni Svet presudjuje:

Uvažava se tužba g. P. i poništava rešenja Ministra Finansija od 12. juna 1924. g., C br. 26.509, o čemu se izveštavaju tužilac i Minister Finansija s tim, da će tužiocu izdati drugo rešenje u smislu gornjih razloga. (Dalje sledi.)

Trgovina.

Konkurzni oklic. Razglašen je konkurz: 1. o imovini Tvornice kmetijskih strojev, družba z o. z. v Celju s sedežem v Ljubljani, Spodnja Šiška, Jernejeva cesta. Prvi zbor upnikov pri deželnom sodišču v Ljubljani v sobi št. 124, dne 17. septembra 1925 ob desetih. Oglasitveni rok do dne 10. oktobra 1925. — 2. Josipa Bana, trgovca v St. Petru v Sav. Dol. Prvo zborovanje upnikov pri okrožnem sodišču v Celju v sobi št. 2, dne 28. septembra 1925 ob desetih. Oglasitveni rok do dne 15. oktobra 1925.

Naši trgovski stiki z Nemčijo. — Po uradni statistiki je Nemčija v prvih osmih mesecih t. l. izvozila iz naše države za 21.8, uvozila k nam pa za 13.3 milijonov zlatih mark blaga.

Ogrska trgovska bilanca. Trgovska bilanca Ogrske se je v prvih sedmih mesecih tekočega leta napram isti dobi v l. 1924. izdatno izboljšala. Uvoz se je dvignil od 358 na 386, izvoz pa od 290 na 323 milijonov zlatih kron. Pasivnost trgovske bilance je torej padla od 80 na 63 milijonov zlatih kron. Bilanco je izboljšala povečana izvozna trgovina, predvsem izvoz živine.

Ameriški indeks za preživljanje se je po statistiki prof. Fisherja v zadnjem tednu meseca avgusta t. l. znižal od 158.7 na 157.3 točk.

Povišanje cene za petrolej in bencin. Sindikat petrolejskih rafinerij je z dnem 1. septembra t. l. zvišal ceno za petrolej in bencin za 30%.

Poljska trgovska bilanca. — Deficit poljske trgovinske bilance se je tekom meseca julija t. l. zvišal od 417 na 508 milijone zlotov.

Les na inozemskih tržiščih. — Nemčija. Lesni trg trpi vsled velikega pomanjkanja denarja, kar povzroča, da tudi veletrgovine ne sklepajo izdatnih kupčij. Trg je preplavljen z inozemskimi ponudbami. To dokazuje, da je nemški lesni trg še vedno eno najugodnejših tržišč za evropsko lesno trgovino. Cene so stalne. — Francija. Kupčije se sedaj slabe, pričakovati pa je, da počivo v jeseni, ker so zaloge skoro vse odprodane. Velika stavbena podjetnost povzroča živahno povpraševanje po stavbenem lesu. — Italija. Kupčije z mehkim lesom so živahne. Dobavlja ga po večini Avstrija. Tudi Rumunija nastopa pri ugodnih cenah kot dobaviteljica. Izboljšanje lire bo kupčije še izboljšalo. Uvozniki pričakujejo, da se bodo cene po dvigu lire znižale. — Jugoslavija. Stalno naraščanje dinarja povzroča, da je naša država na vseh tržiščih v neugodnem položaju. Veliko si obelagja naši industrijci od trgovske pogodbe s Španijo. Tudi iz Grškega dohajajo po malem naročila. Izvoz hrastovine v Švico in Francijo se ugodno razvija. — Češkoslovaška. Kupčije so doma dobre kljub slabi stavbeni podjetnosti. Ugodno se razvija izvoz v Nemčijo, odkar je otežkočen iz Poljske.

Industrija.

Češkoslovaška sladkorna produktja. Češkoslovaška je izza početka kampanje producirala 14¼ milijona meterskih stotov, to je 4¼ milijona meterskih stotov več nego v prejšnjem letu. Od produkcije se je izvozilo do sedaj 9.3 milijonov meterskih stotov, torej 3.3 milijone meterskih stotov več, nego v prejšnjem letu.

Denarstvo.

Iz Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. V četrtek dne 24. t. m. se sestanejo v zbornici zastopniki gospodarskih korporacij in stanovskih organizacij, da razpravljajo z ozirom na interese Slovenije o nameravani ustanovitvi podružnice državne hipotekarne banke v Zagrebu, ki naj bi raztezala svoj delokrog tudi na ozemlje obeh slovenskih oblasti.

Obtok bankovev Narodne banke. — Po stanju dne 8. septembra t. l. je imela Narodna banka v obtoku za 6129.1 milj. dinarjev bankovev. Obtok se je v prvih osmih dneh meseca septembra t. l. zvišal za 164.1 milj. dinarjev.

Obtok bankovev srednje-evropskih emisijskih bank. Po stanju koncem meseca avgusta t. l. je imela Avstrija v obtoku za 836 milj. šilingov, Nemčija za 2595 milj. drž. mark, Češkoslovaška za 7695 milj. kron, Ogrska za 4991 milijard kron, naša država za 5695 milj. dinarjev, Poljska za 443 milijonov zlotov.

Obrestovanje v Italiji. Celo leto se je lira obrestovala nižje nego dolar ali funt, torej umljivo tudi nižje, nego francoski frank. V zadnjem času pa so se obresti začele dvigati, predvsem zaradi nabave tuje valute, posebno dinarja na borzah v Trstu in na Reki. Pri zadnji prolongaciji se je na liro napram dolarju doplačevalo 9% in pri tem odstotku je ostalo do sedaj. S tem je obrestovanje lire postalo dražje, nego francoskega franka, ki znaša 7½–8%. Obrestovanje v tej višini so povzročile italijanske banke, katerim je vlada naročila, da čim prej likvidirajo inozemske kredite. Zaradi tega so krogi, ki imajo interes na kontremiranju lire, prisiljeni, da kupujejo na zlatih tržiščih liro. Posledica tega je, da je obrestovanje lire izdatno poraslo.

Obrestovanje hranilnih vlog poštne hranilnice na Dunaju. Poštna hranilnica na Dunaju obrestuje od 16. septembra 1925 dalje hranilne vloge s 6% na leto.

Davki in takse.

Odmera davka na poslovni promet. — Davčni okrajni oblasti Ljubljana in Litija sta dovršili odmero davka na poslovni promet za leto 1925. za vse one davkoplačevalce, ki plačujejo ta davek pavšalno (promet izpod 360.000 Din letno). Odmerni izkazi so na vpogled v času od 1. do 15. oktobra 1925 pri davčnih uradih Vrhnika za občino Vrhniko, pri davčnem uradu Litija za občino Litijo, pri davčnem uradu v Višnji gori za občino Višnja gora in pri vseh županstvih za ostale občine. Pritožbe proti odmeri je vlagati do 30. oktobra t. l. Pritožba mora biti kolekovana z 20 Din, priloge pa z 2 Din. Kdor ni predložil predpisane prijave za odmero tega davka na splošni poziv v določenem roku, nima pravice do pritožbe (čl. 10. zakona z dne 31. januarja 1922, Ur. list 20/46). Vplačila, izvršena za leto 1925. »na račun« po definitivnem predpisu l. 1924., se vračunajo v sedaj izvršeni predpis in se bo terjala le razlika.

Pobiranje davka na poslovni promet pri uvozu v Italijo. Dosedaj italijanske carinarnice niso zahtevale, da se v svrhu določitve vrednosti uvoženega blaga priloži pošiljki faktura, ki je vidirana od italijanskega konzulata. Od 1. oktobra t. l. dalje pa bodo carinarnice strogo pazile na ta predpis, vsled česar opozarjamo nanj interese že sedaj, da se ogneje komplikacijam, ki lahko nastanejo, ako bi mu ne ustregli.

Nova davčna bremena v Franciji. Proračun za l. 1926. izkazuje približno 32 milijard prejemkov in 36 milijard izdatkov. Za kritje deficita po 4 milijarde frankov namerava finančni minister Caillaux občutno zvišati obrtni davek in rentni davek in sicer prvega na 15, drugega na 20%. Poviška pa bodo oproščeni vsi oni, katerih dohodki, na eno leto preračunjeni, ne dosežejo 6.000 frankov.

Carina.

Izvozni oddelki pri carinarnicah. — Da pospeši našo izvozno trgovino in ji omogoči, da more na svetovnih tržiščih nastopati z najmanjšimi ovirami in stroški, je generalna direkcija carin odredila, da se carinske ekspedicije poenostavijo in pospešijo. Zaradi tega je sklenila, da se ustanovijo pri carinarnicah v Djevdjeliji, Skoplju, Radujevacu, Subotici, Osijeku, Zagrebu, Ljubljani, Ma-

riboru, na Jesenicah, Rakeku, Sušaku, Splitu, Metkoviću, Dubrovniku in Gruzu posebni oddelki, ki naj carinijo izvozno blago. Ti oddelki bodo v izvozni sezoni, to je od 1. avgusta do 1. aprila, poslovali vsak dan od zore do mraka. Za carinjenje izvoznega blaga bo carinarnica pridela novim oddelkom po obsegu izvoznega blaga potrebno število uradnikov, najmanj pa po dva uradnika, enega revizorja in enega carinika. Za delo v tem oddelku ne pristojajo službočim uradnikom nikakoli nagrade. Izvozni oddelki se upostavijo pri navedenih carinarnicah najkasneje do dne 15. t. m.

Uvozna carina za premog v Rumuniji. Rumunski ministrski svet je sklenil, da se poviša uvozna carina za tono premoga na 10 zlatih lejev, z izjemo premoga, določenega za proizvodnjo plina za razsvetljavo.

Promet.

Nova železniška tarifa. Po poročilu, ki smo ga dobili od merodajne strani iz Beograda, bo z novo železniško tarifo, ki stopi v veljavo dne 1. oktobra t. l., posebno občutno prizadeta naša lesna trgovina, predvsem ona, ki je navezana na izvoz preko Sušaka. V novi železniški tarifi je po naših informacijah uvrščen les v izjemni tarifi razred II., do čim je bil dosedaj uvrščen v tarifi razred C. Vsled te preureditve bo stal na primer prevoz enega vagona lesa na Sušak preko 300 Din več nego dosedaj, dasi ostane 30% popust še nadalje v veljavi. Prevoz lesa od iste postaje preko

Rakeka bi bil za ca 200 Din cenejši, preko Bistrice in Kranjske gore pa za 170 Din dražji. Iz tega se vidi, da nova tarifa favorizira tržaško pristanišče na škodo domačega pristanišča na Sušaku, kjer se je ravno naša lesna trgovina veliko trudila, da je dobila za izvoz potrebne skladiščne prostore na razpolago. Ako so te informacije pravilne, je z novo tarifo ubit naš izvoz preko Sušaka. Da se to prepreči, je nujno potrebno, da se les uvrsti tudi v novi tarifi v razred C.

Direkten blagovni prevozni promet med našo državo in Belgijo ter Francijo. Od dne 1. septembra t. l. imamo direkten blagovni prevozni, odnosno tranzitni promet z navedenima državama. Promet se vrši na podlagi mednarodne konvencije z dne 14. oktobra 1890. Povzjetja pri tem prometu niso dovoljena.

Pomorski promet tržaškega pristanišča v I. četrtletju 1925. V prvih treh mesecih l. 1925. se je v tržaškem pristanišču izkrcalo 4.719.003 q, vkrcalo pa 2.763.369 q blaga. Celotni promet je dosegel 7.482.372 q, napram 8.016.794 q v isti dobi leta 1924. Letošnji promet se je torej znižal za 334.422 q ali za 6.7%.

Uvoz, izvoz.

Uvoz češkoslovaškega sladkorja v našo državo. Od 1. oktobra 1924 do 30. junija 1925 izvozila je Češkoslovaška v našo državo 376 ton sladkorja v vrednosti 1.4 milj. čeških kron, od 1. oktobra 1923 do 30. junija 1924 pa 4.110 ton, v vrednosti 18.1 milj. čeških kron.

Pregled uspehov na V. Ljubljanskem velesejmu:

	zelo zadovoljni %	zadovoljni %	manj zadovoljni %
Kovinska in strojna industrija	4.5	79.5	16.—
Lesna industrija in pisarniška oprema	16.6	56.6	26.8
Papirna industrija, grafika, igrače	11.1	55.5	33.4
Ščelarstvo, klobučarstvo, slarnikarstvo, kožuharstvo	11.1	77.7	11.2
Vozila	16.6	66.6	16.8
Tekstilna industrija	20.8	64.3	14.9
Usnjarska industrija	13.6	68.1	18.3
Elektrotehnika	12.5	75.—	12.5
Kemična industrija	17.4	65.2	17.4
Zivilska industrija	13.6	68.2	18.2
Galanterija	10.7	64.2	25.1
Narodni domači izdelki in šipke	18.1	36.5	45.4
Glasbila	60.—	20.—	20.—
Skupaj	17.5	61.3	21.2

RAZNO.

Šikane italijanskih obmejnih straž. Od strani naših državljanov, ki potujejo s tranzitnim potnim listom iz Ljubljane preko Rakeka na Sušak, dobivamo pritožbe, da jim italijanska obmejna straža na Sušaku pri povratku dela jako pogosto težave, dasi imajo dovoljenje tudi za potovanje nazaj, češ, da je potovanje za tja in nazaj izčrpano samo z enim potovanjem na Sušak. Posebno eden od stražnih poveljnikov dela našim potnikom v tem oziru neprestano težave. Ta poveljnik je nedostopen vsem pametnim razlagam in tudi ponovne intervencije našega obmejnega komisarijata so ostale brezuspešne. Skrajni čas bi bil, da italijanska oblastva pouče svoje organe, da potno dovoljenje, izdano za pot na Sušak in nazaj, velja tudi za potovanje iz Sušaka preko Rakeka nazaj v našo ozemlje. Sedanja interpretacija klav-

zel potnega dovoljenja je navadna šikana naših potnikov. V interesu neoviranega obmejnega prometa želimo, da se te šikane od strani italijanskih obmejnih organov čimprej opuste.

Skupno potovanje po južni Nemčiji. Sejmski urad v Frankfurtu ob Meni namerava prirediti v prvih dneh meseca oktobra t. l. skupno potovanje po južni Nemčiji in na frankfurtski sejm. Načrt potovanja predvideva obisk Regensburga, Monakovega, Frankfurtskega sejma, Wiesbadna in Bad-Nauheima, Mannheima in Heidelberga. Vodstvo v raznih okrajih prevzema ondote trgovske zbornice. Dnevni stroški (brez vožnje po železnici) bodo znašali približno 15 mark. Udeležniki bodo imeli priliko videti vse, kar je zanimivega v teh krajih in stopiti v stik z vodilnimi osebami gospodarskih krogov. Udeležbo je priglasiti Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani do 22. septembra t. l.

Obiskovalci letošnjega velesejma. Vseh posetnikov je bilo ca 123.000, od katerih je: Ljubljana 45.000, ožja Slovenija 65.000, oddaljenejši kraji Slovenije in Prekmurje 3.600, Hrvatska 1.690, Slavonija 400, Dalmacija 540, Banat in Bačka 7620, Srem 210, Bosna in Hercegovina 780, Srbija 2100, Macedonija 350, razstavljalcev in njih personala 1700, inozemcev 1093. — Inozemci: Italija 560, Avstrija 325, Nemčija 33, Češkoslovaška 30, Madjarska 30, Grška 23, Turčija (Konstantinopol) 17, Bolgarska 14, Francija 12, Rumunija 9, Holandska 6, Poljska 6, Anglija 5, Švica 4, Egipt 4, Belgija 3, Švedska 1, ostala Evropa 9, Amerika U. S. A. 2.

Inozemski delavci na Češkoslovaškem. Češkoslovaška vlada je naredbenim potom odredila, da se pobira za dovoljenje, da se smejo zaposlovati inozemski delavci in nameščenci, posebna pristojbina, ki znaša 20 do 1000 Kč.

Drobne vesti. Mesto Mehiko praznuje 600-letnico obstoja. Ob tej priliki priredi mesto pod protektoratom predsednika Callesa od 30. oktobra do 30. novembra mednarodni sejem velikanskega obsega; vseboval bo 278 paviljonov vseh narodov in bodo zastopane vse panoge eksportne industrije. — Najdaljšo telefonsko zvezo so napravili v Ameriki, gre na razdaljo 8800 kilometrov, desetkratna razdalja od Jesenic do Bitolja. Gre od otoka Key West (zahodno od Floride) do Havane, glavnega mesta Cube, nato v San Francisco in v Novo Mehiko. Na progi je 25 ojačevalcev. — Pri Dijonu na Francoskem so na gori Saint Afrique postavili velik svetilnik za aeroplan; začel je delovati 1. julija in ima moč 874 milijonov sveč. Vidi se 150 kilometrov daleč, za 40 km dalje kakor je od Ljubljane do Zagreba in dvakrat tako daleč kakor je od Ljubljane do Trsta. — Japonski letalci so se podali na pot proti zahodu. Prišli so v Moskvo in so, videč uspeh, sklenili, da gredo naprej, zaenkrat do Berlina. Okoli 15. septembra so v Berlinu. — Na progi Dunaj—Džurdžovo je vpeljala Donavska parobrodna družba redno prometovanje dvakrat na teden. — Vse javne nemške blagajne, ki prevzemajo državni denar, na primer pošta in železnica so znižale obrestno mero za kratkoročni denar od dosedanjih 9% na 7 do 7½, za dolgoročni denar pa na 8%. — Pomanjkanje industrijskega blaga na Ruskem je zmeraj bolj občutno, cene gredo gor in špekulacija se pojavlja. Tovarne so svojo produkcijo prodale že do prihodnjega marca. Da bi kmetom zagurala vsaj najbolj potrebne stvari domačega gospodarstva in gospodinstva, bo vlada omejila prodajo teh potrebščin v mestih, čeprav tudi mesta niso zadostno preskrbljena. Seveda se industrijske potrebščine zmeraj bolj uvažajo.

Brezposelnost na Angleškem. Na Angleškem je dobivalo po stanju dne 29. avgusta t. l. 1.298.400 oseb podporo za brezposelnost. Prejšnji teden jih je bilo brezposelnih 1.268.400, koncem meseca avgusta leta 1924. pa 1.122.300.

Rumunsko gospodarsko pismo. Rumuni imajo gospodarski načrt, preračunjen na 15 do 20 let. Sedanja finančni minister Bratianu je optimist in upa, da bo dobil lej normalnim potom svojo staro vrednost nazaj. Tekom omenjene dobe bo državni dolg poplačan in poplava papirnatega denarja odstranjena. Opozicija pa ni tega mnenja in navaja za ugled dogodke v drugih državah. Doslej se še ni posrečilo, da bi kdo rešil obolelo valuto; smrt njena se je lahko zavlekla, ne pa odstranila. Tako se je godilo rublju, tako poljski in nemški marki, tako avstrijski kroni. Ravno te valute pa kažejo tudi pot ozdravljenja, z veljavo paralelne valute. — Ta načrt zahteva za Rumunijo takojšnjo vpeljavo stranske valute, na zlato podlagi. Sedanja obtok znaša 19 milijard, kar znaša po kurzu v Zürichu pol milijarde zlatih lejv. Nemčija je imela pred vojsko 70 milijonov prebivalcev, visoko razvito industrijo in obtok dveh in pol milijard zlatih mark, t. j. 3 milijarde zlatih lejv. Rumunija dobi vsako leto iz lastnih virov 1800 kg zlata, kar je enako šestim milijonom lejv. Na zlato fundirani obtok 500 milijonov bi zahteval 40 odstotno varstvo, to je 200 milijonov. Recimo, da znaša efektivna zla-

ta zaloga samo 20 milijonov, ostane 180 milijonov. Če razlegnemo sanacijski program na 10 let bi dobila Rumunija 60 milijonov iz lastnih zlatih virov, ostalo bi torej še 120 milijonov. Ti bi se pa tako dobili: vsako leto bi porabili 12 milijonov za nakup trdne valute ali zlata, kar pri tako velikem proračunu, kakor ga ima Rumunija, ni baš posebno težko. Tako bi si ne opomogla samo valuta, ampak vse gospodarstvo. — Rumunija se zelo trudi za nacionalizacijo petrolejske industrije. Ko se je sklenil zakon o nacionalizaciji zemeljskih zakladov, je dobila država zastoj, brez vsakega aplačila, 55.000 akcij petrolejske družbe »Internationala«, 35.000 akcij družbe »Vega« in 24.700 akcij družbe »Concordia«, skupno vrednost več kot 200 milijonov lejev. Vrh tega smeje kupiti Rumuni nadaljnjih 60.000 akcij družbe »Vega« in »Concordia«, prve po 1200 lejev pri borzni vrednosti 3000 lejev, druge po 1000 contra 8000. Država in rumunski akcionarji imajo v bodoče 55 odstotkov glasov na občnih zborih vseh družb. Tako so se izvršile zahteve zakona od 13. junija 1923. — Drugo važno vprašanje je gospodarska obnova Besarabije. Ta dežela je postala samostojen faktor v skupnem rumunskem gospodarstvu. Čisto agrarna Besarabija je vsled priklopitve k Rumuniji zgubila svoje naravne odjemalce in se je izvršila preustrojba gospodarske fronte na rumunski mesti Galac in Jaši v zelo neugodnih pogojih. Zelo so jo zanemarjali; prišlo so pa zraven še važne poljske bolezni in neizgode, tako da je morala celo moko uvažati. Letos je bilo uničenih 90 odstotkov pšeničnega pridelka. Lani je trpelo 870.000 hektarjev ali tretjina obdelanega sveta na suši in drugih neipriličih in je znašala škoda 1260 milijonov lejev. Rumunska vlada vse to vidi, pa ne more pomagati. Dobro se opazi, da je izločitev Besarabije iz naravne zveze z Rusijo in priklopitev k Rumuniji bila za Besarabijo usodopolna. Rusi so vse besarabsko gospodarstvo obrnili proti zahodu in so mu v slučaju potrebe prikočili na pomoč s svojimi neizmernimi zalogami. Vsega tega sedaj ni več. Med sredstvi, ki jih uporablja rumunska vlada za povzdigo Besarabije, so tudi razni velesejmi. Tako oni v Kišinevu, ki naj

spravi Besarabijo v stik z industrijsko Erdeljsko in naj vzbudi zanimanje zanj pri najboljših inozemskih odjemalcih, pri Poljakih in pri Čehoslovakih.

Kreditni problem Srednje Evrope. Pod gornjim naslovom primili smo na njemačkom jeziku referat, koji je održao poznati naš ekonomista Ljubomir St. Kosier, na Srednjoevropskoj Ekonomskoj Konferenci u Beču, 8. i 9. septembra o. g. — U tom referatu tretirani su razlozi skupocice kredita, pitanje dugoročnih i kratkoročnih kredita, pitanje kontrole kredita i dužnika, pitanje regulacije kreditnih kondicija, i govoreno je o sredstvima, koja treba preduzeti, da kredit pojeftini i da se uklone uzročnici današnje kreditne krize u Srednjoj Evropi. — Kako je poznato, g. Kosier bio je naš delegat na pomenutoj Konferenci. — Materija je aktualna i instruktivna, oprema ukusna. — Cijena 15 dinara. — Dobiva se kod Administracije »Bankarstva« u Zagrebu 6. Marovska 30. i u svima većim knjižarama.

Ljubljanska borza.

Sreda 16. septembra 1925.

Vrednote: Investicijsko posojilo iz leta 1921 den. 80; Loter. drž. renta za vojno škodo den. 340, bl. 340, zaklj. 340; Zastavni listi Kranjske dež. banke den. 20, bl. 25; Kom. zadolžnice Kranjske deželne banke den. 20, bl. 25; Celjska posojilnica d. d., Celje den. 201, bl. 205; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana den. 225, bl. 240; Merkantilna banka, Kočevje den. 101, bl. 104; Prva hrvatska štedionica, Zagreb den. 940; Kreditni zavod za trgovino in ind., Ljubljana den. 175, bl. 185; Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana den. 95; Trboveljska premogokopna družba, Ljubljana den. 378, bl. 390; Združene papirnice Vevče, Gorice in Medvode d. d., Ljubljana den. 120; »Nihag«, d. d. za ind. i trg. drvom, Zagreb den. 38; »Stavbna družba« d. d., Ljubljana den. 165, bl. 180.

Blago: Deske pod mero, 18 mm, 10—17 cm, od 3—6 m, monte, paralelne (ca. 600 m³), feo meja bl. 540; madrieri, 75/220 mm, 4—8 m dolž., feo meja den. 580; cursoni, 1—2 m, od 14 cm naprej, 27 mm, la bl. 950; cursoni, 1—2 m, od

cm naprej, 27 mm, la bl. 750; bukova drva, 1 m dolžine, suha, feo nakladalna postaja, 4 vag. den. 17.50, bl. 17.50, zaklj. 17.50; pšenica bačka, feo bačka postaja bl. 255; pšenica domača, feo Ljubljana den. 260; koruza slavonska, par. slav. postaja, 3 vag. den. 213, bl. 215, zaklj. 213; fižol mandolon bl. 340; med, v pločevinastih posodah, 25 in 50 kg, feo nakl. postaja bl. 250.

TRŽNA POROČILA.

Ljubljanski živinski sejem 16. t. m.: Dogon 145 konj, 29 žrebet, 38 volov, 43 krav, 12 telet in 90 prašičkov za rejo. Cenë so bile konjem od 5—15 tisoč Din par po kakovosti, žrebetom 1200—1800 Din za komad. Cene za kg žive teže: voli I. 8.75 (samo en komad), II. 8, III. 7, krave debele 6 do 8, klobasarije 4—6, teleta 12—13.50 Din. Prašički za rejo, 6—8 tednov stari od 100—200 Din za komad. Prodanih je bilo 86 konj, 37 volov, 34 krav, 8 telet in 52 prašičkov. Obisk je bil majhen. Kupčija zelo živahna.

Zagrebski tedenski sejem (16. septembra). Današnji sejem je bil boljši kakor prejšnji teden. Dogon je bil posebno številan pri volih in konjih. Bilo je tudi nekaj domačih pitanih svinj. Povpraševanje je bilo mnogo večje. Kupovalo se je tudi za inozemstvo, in sicer se je kupilo 6 vagonov za Italijo in Dunaj. Cene prvorazrednim volom so poskočile za 25 par, dočim so bosanskim nazadovale. Notirajo za kg žive teže: voli I. 9.75—11, II. 8—9, III. 7—8, bosanski I. 9.50—10, II. 8—8.50, III. 6—7, krave I. 8—9, II. 6—7, III. 3.50—5, teleta: 13 do 14 (zaklana 15—16), svinje, domače, nepitane 13—14.50, pitane 15—16, sremške 18.50 (domače zaklane 18—18.50, sremške zaklane 20—21.50), prasci do 1 leta 11—13, starejši 13—14 Din. — Krma: seno I. 100, II. 75, stisnjeno 90, navadna detelja in lucerna 100—125, slama 50—80 Din za 100 kg.

DOBAVA, PRODAJA.

Dobave. Direkcija državnega rudnika v Ljubli sprejema do 21. septembra t. l. ponudbe glede dobave sesalk; do 28. septembra t. l. pa glede dobave strojnega olja. — Vršile se bodo naslednje

ofertalne licitacije: Dne 23. septembra t. l. pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave materiala za gornji ustroj (vijaki). Dne 2. oktobra t. l. pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave papirja ter glede dobave materiala za gornji ustroj (skretnice). Dne 5. oktobra t. l. pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave žebelj, vijakov, ključavnic, jeklenih in drugih žic itd. — Dne 8. oktobra t. l. pri upravi barutane v Kamniku glede dobave materiala za armiranje hrastovih kadi; pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave pozamentrijskega materiala, platna, tapet za platforme itd. — Dne 9. oktobra t. l. pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave črne strešne pločevine; pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave cina, fosforbakra in cinka; pri direkciji državnih železnic v Subotici pa glede dobave delov za vagon. — Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 22. septembra t. l. ponudbe za dobavo papirja; do 25. septembra t. l. za dobavo kavčukovega platna in za dobavo raznih vrvarskih izdelkov; do 29. septembra t. l. za dobavo cevi iz medenine, za dobavo strojnih jermen ter za dobavo drobnega zrnatega železa. — Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem odeljenju te direkcije.

Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 22. septembra t. l. ponudbe glede dobave surovega stekla; do 25. septembra t. l. glede dobave modre galice ter glede dobave žveplene kisline; do 29. septembra t. l. pa glede dobave »Griffin«-koles. Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem odeljenju direkcije državnih železnic v Ljubljani. Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 22. septembra t. l. pri intendantskem slagalištu Vardarske divizijske oblasti v Skoplju glede dobave 100 železnih sodov. — Dne 10. oktobra t. l. pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave dvigal za lokomotive; pri direkciji državnih železnic v Ljubljani pa glede dobave spiralnih vzmeti.

Predmetni oglasi s natančnejšimi podatki so v pisarni Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Veležganjarna
M. ROSNER & Co. nasl.
VIKTOR MEDEN
v Ljubljani

kupuje slive
in drugo sadje za žganjekuho.

Izdeluje po ugodnih cenah najboljše likerje:

pelinkovec,	brinjevec,
planine grenčica,	janeževce,
vanille	slivovka,
rum,	sadjevec,
konjak medicinal,	tropinovec.

blizu Prešernovega spomenika ob vodi.
Najboljši živalni stroj za rodbinsko ali obrtno rabo, svetovno znanih znamk
Gritzner - Adler - Phönix.
Istotam posamezne dele za stroje in kolesa, igle, olje, jermena, pnevmatika.
Pouk o vezenju na stroj brezplačen! —
Večletna garancija! Na veliko! Na malo!

**KJE SE
KUPI?**
Le pri tvrdki
Josip Petelinc
Ljubljana

Galanterija! ter modno blago, pletenine, nogavice, sukanec, vezene, gumbe modne biserne in druge, palice, nahrbtnike, nože, jedilno orodje, škarje itd. se dobi najugodnejše pri

Josip Petelinc
Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika
Na veliko! ob vodi. Na malo!

Colombo Ceylon Tea
'Adria' prašek za pecivo
Vanilin sladkor

Veletrgovina
kolonijalne in
specijalne robe

Ivan Jelačin
Ljubljana

Zaloga
svahe pražene
havo, mlečnih dišav
in rudniške vode
Težna
in celotna posredstva!
Zahtevajte cenik!

Razširjajte
„TRGOVSKI LIST!“

TISKARNA „MERKUR“
TRG. IND. D. D.
Tiska knjige, pravila, cenike, račune, letake, časopise, lepake, brošure, posebnice in razglednice. Izvršuje vsakovrstne trgovske kakor tudi vse druge trdnje tiskovine. Lastna knjižgoveznica.

LJUBLJANA - SIMON GREGORČIČEVA UL. 13. - TELEFON 552